

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 147/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. H., D., zastúpeného advokátkou JUDr. E. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a namietaného porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 20 C 6/2003-161 z 25. apríla 2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 371/07 z 19. novembra 2008 a nevyužitím práva generálneho prokurátora Slovenskej republiky podať proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 20 C 6/2003-161 z 25. apríla 2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 371/07 z 19. novembra 2008 mimoriadne dovolanie a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. marca 2010 doručená sťažnosť JUDr. J. H. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie

základného práva „zákonom ustanoveným postupom domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde“ podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 149 ústavy rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 20 C 6/2003-161 z 25. apríla 2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 371/07 z 19. novembra 2008 a nevyužitím práva generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podať proti označeným rozsudkom mimoriadne dovolanie.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa „mimoriadnym dovolaním, ktoré bolo doručené porušovateľovi v 1. rade [t. j. Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), pozn.] dňa 22. 01. 2010 domáhal preskúmania rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 20 C 6/2003-161 zo dňa 25. 04. 2006 a rozhodnutia Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2 Co 371/2007-225 zo dňa 19. 11. 2008 nakoľko mal za to, že uvedenými rozhodnutiami bol porušený zákon a vyžadovala si to i ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami...“. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „Porušovateľ v 2. rade [t. j. Krajská prokuratúra v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“), pozn.] prípisom zo dňa 22. 02. 2010 t. j. mesiac po doručení podnetu na mimoriadne dovolanie sťažovateľovi oznámil, že podnet na mimoriadne dovolanie v súčasnosti nie je možné podať, a preto podnet odkladá, s odôvodnením, že aj napriek tomu, že podnet na mimoriadne dovolanie bol podaný 22. 01. 2010 t. j. pred uplynutím zákonom stanovenej lehoty na podanie mimoriadneho dovolania v zmysle § 243g Občianskeho súdneho poriadku, ktorá uplynula dňa 22. 02. 2010, nebolo objektívne možné v tak krátkom čase zabezpečiť spisový materiál Okresného súdu Bratislava II., tento náležite preskúmať a rozhodnúť o podanom podnete...“. Podľa názoru sťažovateľa „Tým, že porušovateľ v 2. rade jednoducho odložil podnet na mimoriadne dovolanie s dôvodu, že v lehote jedného mesiaca nebol schopný zabezpečiť spisový materiál z Okresného súdu Bratislava II. ... závažným spôsobom zasiahol do práv sťažovateľa a neposkytol tak zákonnú ochranu právam, ktoré boli vyššie citovanými rozhodnutiami závažným spôsobom porušené, čím došlo k zásahu do práva sťažovateľa v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy SR..., nakoľko podnet

na mimoriadne dovolanie bol jediným možným prostriedkom na zriadenie nápravy... porušovateľ v 1. ako aj v 2. rade porušil svoju zákonnú povinnosť preskúmať podnet na podanie mimoriadneho dovolania a zistiť či došlo resp. nedošlo k porušeniu zákona a zásahu do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa... Postup, rozhodovanie a nečinnosť porušovateľov v 1. až v 4. rade (porušovatelia v 3. a 4. rade sú okresný súd a krajský súd, pozn.) vyvoláva u sťažovateľa pocit právnej neistoty, nemožnosti domôcť sa svojich práv súdnou cestou, nedôveru v súdny systém Slovenskej republiky a bol tak popretý základný princíp demokratického a právneho štátu upraveného v čl. 1 ods. 1 Ústavy... Porušovatelia v 1. a 2. rade tým, že vôbec nekonali o podanom podnete na mimoriadne dovolanie... a tým, že porušovatelia v 3. a 4. rade nerešpektovali právo sťažovateľa urobiť podanie i faxom porušili základné princípy právneho a demokratického štátu... a prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu, došlo i k porušeniu čl. 1. ods. 1 Ústavy SR ako aj čl. 144 ods. 1 a čl. 149 Ústavy SR...“.

3. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„... Práva sťažovateľa... konaním porušovateľov Krajskej prokuratúry... a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky..., Okresného súdu... a Krajským súdom... a rozhodnutiami... Okresného súdu... sp. zn. 20 C 6/2003-161 zo dňa 25. 04. 2006... Krajského súdu... sp. zn. 2 Co 371/2007-225 zo dňa 19. 11. 2008 boli porušené... právo zákonom ustanoveným postupom domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa č. 46 ods. 1 Ústavy SR... princípov právneho a demokratického štátu v zmysle čl. I. ods. 1 Ústavy SR.

... Konaním porušovateľov Krajskej prokuratúry... a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky... vo veci sp. zn. VI/1 Pz 65/10-3, došlo k porušeniu... princípov právneho a demokratického štátu v zmysle čl. 1. ods. 1 Ústavy SR... čl. 149 Ústavy SR, v zmysle ktorého prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

... Konaním porušovateľov Okresného súdu... ktoré je vedené pod sp. zn. 20 C 6/2003 a Krajským súdom..., ktoré je vedené pod 2 Co 371/2007-225 došlo k porušeniu... princípov právneho a demokratického štátu v zmysle čl. 1. ods. 1 Ústavy SR... čl. 144 ods. 1 Ústavy

SR, v zmysle ktorého sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

... Ústavný súd SR rozhodnutia... Okresného súdu... sp. zn. 20 C 6/2003-161 zo dňa 25. 04. 2006 a... Krajského súdu... sp. zn. 2 Co 371/2007-225 zo dňa 19. 11. 2008 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.“ Sťažovateľ súčasne požiadal o náhradu trov konania.

4. Sťažovateľ k sťažnosti pripojil podnet na podanie mimoriadneho dovolania (doručený generálnej prokuratúre 22. januára 2010), sťažnosťou napadnuté rozsudky okresného súdu a krajského súdu, ako aj list krajskej prokuratúry č. k. Kc 39/10-8 z 22. februára 2010 adresovaný právnej zástupkyňi sťažovateľa tohto znenia:

„Krajská prokuratúra... na základe Vášho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania... proti rozsudku Krajského súdu... č. k. 2 Co 371/07-225 zo dňa 19. 11. 2008... zistila, že Vám podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nie je možné vyhovieť, pretože rozsudok Okresného súdu... č. k. 20 C 6/2003-161 zo dňa 25. 4. 2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu... č. k. 2 Co 371/07-225 zo dňa 19. 11. 2008 nadobudol právoplatnosť 20. 2. 2009 a podaniu mimoriadneho dovolania toho času už bráni prekážka uplynutia lehoty...

Aj napriek skutočnosti, že Váš podnet na podanie mimoriadneho dovolania bol na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky doručený dňa 22. 1. 2010, teda pred uplynutím lehoty..., nebolo objektívne možné v tak krátkom čase zabezpečiť spisový materiál Okresného súdu..., tento náležite preskúmať a rozhodnúť o Vašom podnete.

Mimoriadne dovolanie proti Vami napádaným rozhodnutiam súdu... preto... odkladám.“

II.

5. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

6. Sťažovateľ sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj porušenie označených článkov ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 20 C 6/2003-161 z 25. apríla 2006 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Co 371/2007 z 19. novembra 2008 a nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom mimoriadne dovolanie.

7. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní najprv zaoberal tou časťou sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu mimoriadne dovolanie. Zákonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi. To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľa, ktoré by bolo možné zahrnúť pod čl. 46 ods. 1 ústavy (prípadne právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

8. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej

úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05). Vychádzajúc zo svojej stabilizovanej judikatúry ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu označeného základného práva sťažovateľa, keďže platná zákonná úprava nezakladá sťažovateľovi právo (právny nárok) na vyhovenie jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora.

9. Z citovaného textu § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Keďže v danom prípade nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu označeného základného práva sťažovateľa (a nadväzne na to aj v sťažnosti uvedených článkov ústavy), ústavný súd túto časť sťažnosti sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

10. Následne sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zaoberal tou časťou, ktorou namieta porušenie označeného základného práva (a aj článkov ústavy)

rozsudkom okresného súdu č. k. 20 C 6/2003-161 z 25. apríla 2006 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Co 371/2007 z 19. novembra 2008.

11. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

12. Sťažovateľ uviedol, že krajská prokuratúra mu „*prípisom z 22. 2. 2010*“ oznámila, že jeho podnet na mimoriadne dovolanie odložila. Z uvedeného (ako aj z obsahu sťažnosti) vyplýva, že sťažovateľ zrejme považuje podanie podnetu generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania za právny prostriedok ochrany, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a ktorý treba vyčerpať v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde predtým, ako podá sťažovateľ sťažnosť ústavnému súde.

13. Vzhľadom na skutočnosť, že podanie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania adresované generálnemu prokurátorovi nezakladá podnecovateľovi (v danom prípade sťažovateľovi) právny nárok na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, nemožno ho podľa názoru ústavného súdu považovať za právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý treba vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súde. Z toho zároveň vyplýva, že lehota na podanie sťažnosti proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu začala plynúť nadobudnutím ich právoplatnosti (t. j. 20. februára 2009, a nie až doručením mu odpovede krajskej prokuratúry). Keďže sťažovateľ doručil ústavnému súde sťažnosť smerujúcu proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd pri predbežnom

prerokovaní sťažnosti odmietol aj túto jej časť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

14. Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že skutočnosť, že sťažovateľ nenamietal odloženie jeho podnetu krajskou prokuratúrou podaním opakovaného podnetu na nadriadenú prokuratúru (podľa príslušných ustanovení zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov) a ani bližšie neuviedol, čím, resp. akým konkrétnym postupom mala generálna prokuratúra porušiť jeho základné právo na súdnu ochranu a ním označené články ústavy, zakladá ďalší dôvod na odmietnutie jeho sťažnosti v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010